

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
www.grad.ssrui.ac.th

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัย ระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 6
The 6th International Conference of Suan Sunandha Rajabhat University, Bangkok, Thailand

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัย ระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 6

The 6th International Conference of
Suan Sunandha Rajabhat University, Bangkok, Thailand

28 - 29 เมษายน 2558 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร
April 28 - 29, 2015 at Suan Sunandha Rajabhat University, Bangkok

ก้าวสู่การวิจัยระดับโลก Moving towards World Class Research

ระดับชาติ : บริหารธุรกิจและ รัฐประศาสนศาสตร์

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัย ระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 6

The 6th International Conference of
Suan Sunandha Rajabhat University, Bangkok, Thailand

28 - 29 เมษายน 2558 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร
April 28 - 29, 2015 at Suan Sunandha Rajabhat University, Bangkok

ก้าวสู่การวิจัยระดับโลก

Moving towards World Class Research

ระดับชาติ :

บริหารธุรกิจและ รัฐประศาสนศาสตร์

Research

..... รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความวิจัยระดับนานาชาติ

Prof. Dr. Joseph Khedari	Kasetsart University, Bangkok, Thailand
Prof. Dr. Toony Moon	University of Technology Sydney, UTS, Australia
Prof. Dr. Jaines A. Nelson	World Academy of Science, Engineering and Technology (WASET)
Prof. Gorana Pesakovic	Argosy University, Sarasota, The United states of America
Prof. G.C. Bhattacharya	Banaras Hindu University, India
Assoc. Prof. Dr. Jaya Kandarony	University of Technology, Sydney, Australia
Assoc. Prof. Dr. Krik Person	Suan Sunandha Rajabhat University, Bangkok, Thailand
Dr. Denis Sergeevich Ushakov	Russian Academic of Commerce, Russia
Dr. Kenneth Dobsson	Payap University, Chiang Mai, Thailand
Dr. Pedro F. Pellet	Nova Southeastern University, Florida, the United states of America

.....

..... รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความวิจัยระดับชาติ

ดร.วิเศษ แสงกาญจนวนิช	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ดร.ดวงสมร รุ่งสวรรค์โพธิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ดร.สุภาพร ศรีหามี่	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ดร.สิทธิชัย ธรรมเสนห์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ผศ.(พิเศษ) พล.ต.ท.ดร.ณรงค์ กุลนิเทศ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ผศ.ดร.ประทีป วชิทองรัตนา	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ศ.อดิศักดิ์ ทองบุญ	ราชบัณฑิตยสถาน
ผศ.ดร.ณรงค์ สัจวารณะนี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ดร.อรพรรณ อนุรักษ์วรกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ดร.กฤตยา นาคประสิทธิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ผศ.ดร.กิตติรัตน์ ฐานสุวรรณศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ผศ.ดร.ไสว พักขาว	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
รศ.อิสยา จันทร์วิทยานุชิต	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
รศ.ดร.มนตรี พิริยะกุล	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
รศ.ดร.ปรีธภา จิตรภักดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ดร.สุทธิพงศ์ บุญผดุง	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ผศ.ดร.วิทยา เมฆขำ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ผศ.ดร.สมเดช รุ่งศรีสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ว่าที่ ร.ด.ดร.เกียรติชัย สายตาคำ	มหาวิทยาลัยราชชนครินทร์
ผศ.ดร.ศิริวัฒน์ จิระเดชประไพ	มหาวิทยาลัยราชชนครินทร์
รศ.ดร.วรางคณา จันทร์คง	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ผศ.ดร.ศิวพร หวังพิพัฒน์วงศ์	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ผศ.ดร.คันสนีย์ จะสุวรรณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ผศ.ดร.บัณฑิต ผังนรินทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
รศ.พิศณุ พูนเพชรพันธุ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
รศ.ธีระดา ภิญโญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
รศ.ดร.กุลวดี โรจน์ไพศาลกิจ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครินทร์
รศ.ดร.อภิรักษ์ จันตะนี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ.ดร.กล้าณรงค์ ศรีรอด	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

..... รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความวิจัยระดับชาติ

รศ.ดร.สัจจวรรณ ทรรพวสุ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

รศ.ดร.ปรุ่งศักดิ์ อัดพุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ผศ.ดร.อาณัติ ต๊ะปิ่นดา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

รศ.ดร.สุทธินันท์ พรหมสุวรรณ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

รศ.ดร.โยธิน แสงวงดี

มหาวิทยาลัยมหิดล

รศ.ดร.ฤาเดช เกิดวิชัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ศ. พ.ด.อ.นพ. อุทัย ตีระวินนทร

โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ศ.พล.ต.ต.หญิง ดร.นัยนา เกิดวิชัย

โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

.....

สารบัญ

content

เรื่อง	หน้า
สารจากอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	ก
สารจาการรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	ข
สารจาการรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและพัฒนา	ค
สารจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย	ง
สารจากคณบดีคณะครุศาสตร์	จ
สารจากผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ	ฉ
สารจากผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา	ช

..... ระดับชาติ

ด้านบริหารธุรกิจและรัฐประศาสนศาสตร์

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจและการเลือกเข้าใช้บริการศูนย์บริการล้างรถ ในห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลในเขตกรุงเทพมหานคร The Study of Factors Affecting Complacence and Selecting Services of Car Wash Centers in Central Department Store in Bangkok <i>กนกพร กระจ่างแสง</i>	27
การปรับตัวของกิจการขนส่งสินค้าโดยรถบรรทุกในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน Adaptation of Chiangmai Truck Transportation Enterprises for ASEAN Economic Community Preparation <i>กนกพร ชันธิวิธิ</i>	42
วิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคเหนือตอนล่าง The analysis of agricultural co-operative's efficiency in the lower northern part of Thailand <i>กนกอร มีเมือง</i>	53
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกลับมาใช้บริการร้านอาหาร:กรณีศึกษาร้านก๋วยเตี๋ยวปลาเมืองทอง The factor that affect to return to the restaurant: A Case Study of Fish Noodles Muangthong <i>กฤตภาส ชัยสุพพัต</i>	65

สารบัญ

content

ด้านบริหารธุรกิจและรัฐประศาสนศาสตร์ (ต่อ)

- บุพปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความจงรักภักดีต่อการท่องเที่ยวประเทศไทยของนักท่องเที่ยวต่างชาติ
Influencing Antecedents of Inbound Tourists' loyalty to Thai Tourism
กวิณ วงศ์สีดี 77
- กลยุทธ์ทางธุรกิจสำหรับการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปประเภทปลาหมึกแห้ง
สู่ประเทศประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาราชอาณาจักรกัมพูชา
BUSINESS STRATEGIES FOR THE EXPORT OF DRIED SQUID SEAFOOD TO
ASEAN ECONOMIC COMMUNITY: A CASE STUDY OF THE KINGDOM OF CAMBODIA
กวิณนุช วิฑูรวัฒนากุล 88
- แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์ ณ สวนผักขานเมือง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร
Guidelines for Agro – Ecotourism development in “Suan Pag Charn Maung”
agricultural area of Bangkae district Bangkok
กันตภัทร สุบรรณ ณ อยุรยา 99
- การเลือกใช้บริการร้านค้าส่ง ของธุรกิจค้าปลีกแบบดั้งเดิมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
THE TRADITIONAL RETAIL BUSINESS DECISION ON WHOLESALE SERVICE IN MUANG
SURATTHANI PROVINCE
กานดา ประเสริฐ 110
- การปรับตัว และการสร้างความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการเปลี่ยนแปลง
ทางการเมือง กรณีศึกษา : จังหวัดเชียงใหม่
THE LOCAL ADMINISTRATIVE ADJUSTMENT AND STRENGTHENING IN CONSEQUENCE
OF POLITICAL CHANGES: A CASE STUDY OF CHIANG MAI PROVINCE
จันทร์จิรา มะโน 120
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของพนักงาน
กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
The Study of Factors Which Affect to Selection Electronic Appliances for Officers in
Ministry of Information and Communication Technology
จิตรสินี ทองจำนงค์ 130
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อสุขภัณฑ์ระบบไฟฟ้า บริษัท คาสวา จำกัด
ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
The study of factors which effective to the decision making on Integrated Vitreous
Sanitary Ware of consumers in Bangkok
จินตนา เทียงตรง 143

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์
ณ สวนผักขานเมือง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

Guidelines for Agro – Ecotourism development
in “Suan Pag Charn Maung” agricultural area of Bangkae district Bangkok

กัณฑ์ทร สุบรรณ ณ อยุธยา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์

นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะบริหารการจัดการ สาขาการประกอบการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทคัดย่อ

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์ของสวนผักขานเมือง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการด้านการท่องเที่ยวและการมีส่วนร่วมของชุมชนบริเวณโดยรอบสวนผักขานเมือง เขตบางแค 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวสวนผักขานเมือง เขตบางแค โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ให้รูปแบบการวิจัยแบบปรากฏการณ์วิทยาเชิงพรรณนา (Descriptive phenomenology) นั่นคือการศึกษาประสบการณ์ชีวิตโดยตรง (Direct exploration) จากผู้ที่จะศึกษา นำมาวิเคราะห์ และบรรยายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในรูปแบบที่เฉพาะเจาะจง ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เจ้าของและผู้ทำสวนเกษตรในสวนผักขานเมือง เกษตรกรสวนผักขานเมือง คนงานและลูกจ้างที่ทำงานในสวนผักขานเมือง กลุ่มที่ 2 ผู้อาศัยชุมชนโดยรอบ ชาวบ้านรอบสถานที่ท่องเที่ยว พ่อค้าแม่ค้าที่มาอาศัยขายของรอบสถานที่ท่องเที่ยว กลุ่มที่ 3 นักท่องเที่ยวและผู้เยี่ยมชมสวนผักขานเมือง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในสวนผักขานเมือง นักท่องเที่ยวที่ผ่านมาซื้อสินค้าจากสวนผักขานเมือง กลุ่มที่ 4 เจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องกับสวนผักขานเมือง เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตบางแค หน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

ผลจากการศึกษาพบว่า 1) สภาพการณ์ท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์ สวนผักขานเมืองและสวนเกษตรใกล้เคียง 2) ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวสวนผักขานเมือง แบ่งออกเป็น 2.1 ชาวเกษตรกรไม่ใช่เจ้าของที่ดินโดยตรง 2.2 เกษตรกรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวสวนผักขานเมืองยังขาดความรู้ความเข้าใจในระบบการท่องเที่ยว 2.3 ขาดงบประมาณสนับสนุน 2.4 ปัญหาด้านบุคลากร 2.5 การประสานงานและความร่วมมือระหว่างองค์กร 3) แนวทางการบริหารจัดการสวนผักขานเมืองและพื้นที่ใกล้เคียง 3.1 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ 3.2 ด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ 3.3 ด้านการบริหารจัดการสวนผักขานเมืองและแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่ใกล้เคียง

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา สวนผักขานเมืองต้องพัฒนาความสามารถของบุคลากรในเรื่องการสื่อสารภาษาต่างประเทศ ฝึกอบรมการวางแผนบริหารพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ประสานความร่วมมือจากชุมชนรอบข้างให้เข้ามามีส่วนร่วม นอกจากนี้ต้องขอให้ภาครัฐสนับสนุนในด้านงบประมาณการซ่อมแซมประชาสัมพันธ์ และดูแลในเรื่องที่ดินทำกินของเกษตรกรให้ชัดเจน

คำสำคัญ : สวนผักชุมชนเมือง / สวนเกษตร / เกษตรกร

ABSTRACT

This study of development methods of agro-tourism of Suan Pak Charn Mueng in Bang Khae District, Bangkok aims: 1) To study the management of tourism and the involvement of communities in the area of the Suan Pak Charn Mueng in Bang Khae District, Bangkok. 2) To provide the development methods of tourism by using qualitative research and descriptive phenomenology which is a study from life experience directly (Direct Exploration) by the researchers to analyze and describe the occurred phenomena in a specific format. There were four groups of informants as follows: Group 1: Owners, gardeners, agriculturists, workers, and employees who were working in the Suan Pak Charn Mueng. Group 2: People in surrounding communities, villagers around the tourist attractions, and shopkeepers who lived around the tourist attractions. Group 3: Visitors of the Suan Pak Charn Mueng in Bang Khae District, Bangkok, tourists who traveled in the Suan Pak Charn Mueng, and tourists who dropped by to purchase goods from the Suan Pak Charn Mueng. Group 4: Staffs, officers in Bang Khae District Office, as well as people and agencies involved in the Suan Pak Charn Mueng.

The study results indicated as follows. 1) The conditions of agricultural eco-tourism of the Suan Pak Charn Mueng and nearby agricultural gardens. 2) Problems, obstacles, and restrictions in tourism management of the Suan Pak Charn Mueng that could be divided into 2.1) The agriculturists who were not owners directly, 2.2) The agriculturists and those involved with the Suan Pak Charn Mueng were still lack of understanding in the tourism system, 2.3) Lack of supported budget, 2.4) Personnel problems, 2.5) Coordination and cooperation between organizations, 3) management method of Suan Pak Charn Mueng and nearby areas. 3.1) Facilities and services, 3.2) Public utility and public assistance, 3.3) Management of the Suan Pak Charn Mueng and nearby tourist attractions.

The suggestion from the study: The Suan Pak Charn Mueng must develop abilities of personnel in international language communication, training about management planning of tourism development, and cooperation with surrounding communities to encourage participation. In addition, it should be increasingly supported by the government in the budget for maintenance, public relations, and benefits of lands for agriculturists evidently.

Keywords : Suan Pak Charn Mueng / Agricultural garden / Farmer

บทนำ

กิจกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทยจัดว่าเป็นกิจกรรมที่นิยมและดึงดูดชาวไทยและชาวต่างชาติ เนื่องจากการเดินทางที่สะดวกสบายประกอบด้วยราคาที่พักและค่าอาหารที่สามารถรับได้ นักท่องเที่ยวจำนวนมากไม่น้อยจึงเลือกประเทศไทยเป็นสถานที่พักผ่อน ทำให้ประเทศไทยเกิดรูปแบบการท่องเที่ยวขึ้นหลากหลาย

โดยรูปแบบการท่องเที่ยวที่กำลังเป็นที่สนใจและได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อยๆ คือ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro-tourism) ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่มีรูปแบบผสมผสานระหว่างการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Conservation tourism) และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) เข้าด้วยกัน การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นการท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกร โดยให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็น การศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ การร่วมลงมือในการปลูกผลผลิตต่างๆ โดยนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ในสถานที่นั้นมาใช้ประโยชน์ ทำให้เกิดรายได้แก่ชุมชนและสวนเกษตรนั้น นอกจากนี้ยังเกิดการอนุรักษ์ควบคู่กันไปด้วยเพื่อให้เกิดผลกระทบกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด (ภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2554) ในปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกำลังได้รับความนิยมมากขึ้น เนื่องจากนักท่องเที่ยวหันมาสนใจในวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม ได้ศึกษาและใกล้ชิดกับความเป็นอยู่เดิมๆ ได้ร่วมทำกิจกรรม และเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนด้วยตัวเอง การท่องเที่ยวในลักษณะนี้ยังสามารถที่จะกระจายรายได้ไปสู่คนในชุมชนได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมอีกด้วย

สวนผักชานเมือง (ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตบางแค 2557 : 13) ตั้งอยู่ในเขตบางแคซึ่งเป็น 1 ใน 50 เขตการปกครองของกรุงเทพมหานครอยู่ในกลุ่มเขตกรุงธนใต้ ซึ่งถือเป็นเขตเกษตรกรรมผสมผสานแหล่งที่อยู่อาศัย มีสภาพแวดล้อมดี ปัจจุบันยังมีชุมชนที่ทำการเกษตรอยู่บ้างแต่ไม่มากนัก ซึ่งสวนผักชานเมืองเป็น 1 ในสถานที่ที่ยังทำการเกษตรและเป็นสวนเกษตรที่ใหญ่มากเป็นอันดับต้นๆของเขตบางแค นอกจากนี้ สวนผักชานเมืองได้ถูกยกย่องให้เป็น สวนการเกษตรเพื่อการศึกษาเรียนรู้วิธีการทำการเกษตรและวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม จากเขตบางแคอีกด้วย ปัจจุบันนี้มีผู้มาเที่ยวชมสวนผักชานเมืองเป็นจำนวนมากเนื่องจากมีกิจกรรมหลากหลายให้นักท่องเที่ยวได้เลือกทำ เช่น เรียนรู้วิธีป้องกันตนเองจากสัตว์มีพิษ ขวนแปลงปลูกผักด้วยตนเอง เริ่มตั้งแต่บังคับรดสีดิน รดน้ำผัก ชมขั้นตอนการปลูกเห็ด ชิมผัก ผักบุ้งไฟแดงจากสวน ห่อกล้วยเตี๋ยลุยสวน และชิมขนมไทยโบราณต่างๆ เป็นต้น

เมื่อมีนักท่องเที่ยวมากขึ้น ปัญหาและอุปสรรคก็ย่อมมีมากขึ้นตามลำดับ เช่น ปัญหาแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม ปัญหาการขนส่งเดินทางไม่สะดวก ปัญหาสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอกับความ ต้องการของนักท่องเที่ยว ปัญหาภาครัฐไม่ดูแล เป็นต้น ปัญหาพวกนี้หลายๆภาคส่วนมีความรับผิดชอบร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็น ผู้ประกอบการ ผู้อาศัยอยู่ในชุมชนโดยรอบ องค์กรต่างๆทั้งทางภาครัฐและเอกชน และนักท่องเที่ยว จากงานวิจัยของ อัญมณี พรหมมีชัย (2554) กล่าวว่า ปัญหาต่างๆอาจจะต้องใช้ การตลาดที่เน้น คำนิยมของคนในสังคม จิตวิญญาณความรับผิดชอบ การรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมสังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และคุณค่าระยะยาว เข้ามาช่วย ปัญหาเหล่านี้จึงต้องได้รับการแก้ไขพร้อมกันเพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดกับทุกฝ่าย

จากที่กล่าวมาข้างต้น ดังนั้นเพื่อให้เกิดความพร้อมในด้านต่างๆไม่จำเป็นที่จะเป็นการจัดกิจกรรม การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวและพื้นที่รอบชุมชนจึงควรมีการศึกษาเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว และสามารถสร้างประโยชน์ร่วมกันของคนในชุมชน ทั้งในปัจจุบันและในอนาคตข้างหน้าด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการด้านการท่องเที่ยวและการมีส่วนร่วมของชุมชนบริเวณโดยรอบสวนผักขามเมือง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว ณ สวนผักขามเมือง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ศึกษา การศึกษางานวิจัยนี้เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์ ณ สวนผักขามเมือง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร
2. ขอบเขตด้านประชากร การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพโดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจะเป็นการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์ระดับลึก จากผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งมีทั้งหมด

4 กลุ่มคือ

- กลุ่มที่ 1 เจ้าของเกษตรกร คนงานและลูกจ้างที่ทำงานในสวนผักขามเมือง
 - กลุ่มที่ 2 พ่อค้าแม่ค้าและชาวบ้านผู้อาศัยชุมชนโดยรอบสวนผักขามเมือง
 - กลุ่มที่ 3 กลุ่มนักท่องเที่ยวผู้มาเยี่ยมชม และซื้อสินค้าจากสวนผักขามเมือง
 - กลุ่มที่ 4 เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตบางแค และหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาถึงรูปแบบองค์ประกอบต่างๆเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบอนุรักษ์และหาแนวทางการจัดการ หาวิธีการแก้ปัญหาอุปสรรครวมถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการ เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆในเขตบางแคต่อไป
 4. ขอบเขตด้านเวลา ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาครั้งนี้ ตั้งแต่เดือน กันยายน พ.ศ. 2556 ถึง เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ทราบถึงศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยว ผู้คนในพื้นที่รวมถึงแนวทางการจัดการในด้านต่างๆ เพื่อช่วยให้ชาวบ้านรวมทั้งชุมชนบริเวณโดยรอบสวนผักขามเมืองได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวด้วยตัวเอง
2. ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน และนโยบายต่างๆตลอดจนหาแนวทางการแก้ไขปัญหาทั้งในระยะสั้นและระยะยาวไม่ว่าจะเป็น สภาพพื้นที่ ปัญหาจากสิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย การเดินทางและอีกมากมายเพื่อตอบสนองให้เป็นไปตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์ ณ สวนผักขามเมือง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้รูปแบบการวิจัยแบบปรากฏการณ์วิทยาเชิงพรรณนา (Descriptive phenomenology) นั่นคือการศึกษาประสบการณ์ชีวิตโดยตรง (Direct exploration) จากผู้ที่จะศึกษา นำมาวิเคราะห์ และบรรยายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในรูปแบบที่เฉพาะเจาะจงโดยไม่ได้มีการทดสอบสมมุติฐานที่กำหนด ใช้ข้อมูล ความรู้ประสบการณ์ผู้ที่ทำการศึกษา มาทำการ

นำเสนอ โดยมีกระบวนการสำคัญ 3 ประการนั้นคือ 1.การหยั่งรู้ ผู้วิจัยเข้าไปทำการพูดคุยสอบถาม ศึกษาชีวิตของผู้ถูกวิจัยเพื่อให้รู้ถึงปรากฏการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น 2.การวิเคราะห์ปรากฏการณ์ ผู้วิจัยนำผลของข้อมูลที่ได้ทำการศึกษาารวมกันไม่ว่าจะเป็น การเชื่อมโยงประสบการณ์ ความแตกต่าง ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น นำมาวิเคราะห์และทำความเข้าใจ และ 3.การบรรยาย ผู้วิจัยทำการสื่อให้ผู้อื่นเข้าใจในปรากฏการณ์ต่างๆที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา มา โดยการรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) นำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปผลให้ตรงตามหัวข้อการวิจัย

ประชากรผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา สวนผักขานเมือง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร ออกเป็น 4 กลุ่มหลักๆ คือ

1. กลุ่มเกษตรกรและผู้ทำงานภายในสวนผักขานเมือง กล่าวคือ กลุ่มนี้เป็นผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ เพราะเป็นเจ้าของสวนเกษตรสวนผักขานเมือง และยังเป็นผู้ใกล้ชิดกับนักท่องเที่ยวหรือผู้ที่มาแวะเยี่ยมชมสวนผักขานเมืองโดยตรง กลุ่มนี้ประกอบด้วย 1) เกษตรกรสวนผักขานเมือง 2) ลูกจ้างที่ทำงานภายในสวนผักขานเมือง

2. กลุ่มชาวบ้านและพ่อค้าแม่ค้าที่อาศัยอยู่บริเวณชุมชนโดยรอบสวนผักขานเมือง กล่าวคือ ผู้คนที่มีย่านเรือนอาศัยโดยรอบบริเวณสวนผักขานเมือง และพ่อค้าแม่ค้าที่ตั้งเพิงขายสินค้ารอบบริเวณสวนผักและชุมชนโดยรอบ

3. กลุ่มนักท่องเที่ยว เป็นกลุ่มที่มีความสำคัญกับการทำวิจัยครั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวสวนผักขานเมืองแห่งนี้

4. กลุ่มเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตบางแคกล่าวคือ กลุ่มที่ทำหน้าที่คอยดูแลและประสานงานจากทางภาครัฐกับภาคเอกชนในทุกเรื่องไม่ว่าจะเป็นการวางแผนและการบริหารจัดการจัดการชุมชนโดยรอบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้จัดเตรียมความพร้อมในการทำวิจัยโดยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลในการสัมภาษณ์และจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับการลงภาคสนามดังต่อไปนี้

แนวทางคำถามและแบบสัมภาษณ์

เครื่องบันทึกเสียงเพื่อใช้บันทึกระหว่างการสนทนาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

สมุดจดบันทึกข้อความทั้งหมดที่ได้จากจากสังเกต

กล้องถ่ายรูปเพื่อใช้บันทึกเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น

กล้องวิดีโอเพื่อใช้บันทึกเหตุการณ์ทุกอย่างที่เกิดขึ้นให้มีความชัดเจนและครอบคลุมทั้งหมด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลจาก 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 การสำรวจภาคสนาม (Field Survey) ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อสำรวจสภาพแวดล้อม การเดินทาง และชุมชนรอบข้างเพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่ได้ครบ

ถ้านที่สุด ส่วนที่ 2 ข้อมูลจากการค้นคว้าเอกสารวิชาการ (Documentary Research) ในที่นี้หมายถึงการสืบค้นข้อมูลจากบทความต่างๆ เอกสารและวารสารวิชาการ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ส่วนที่ 3 การสัมภาษณ์ (Interview) ผู้วิจัยใช้ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) และ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและเฝ้ามองมากขึ้น

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในระดับลึกและระดับไม่เป็นการมาจำแนกกลุ่มข้อมูลที่ศึกษา โดยแยกเป็นประเด็นต่างๆ ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) ตามวิธีการของ สุกงศ์ จันทวานิช (2555:130) คือการตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (methodological triangulation) โดยพิจารณาจากวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลไม่ว่าจะเป็นแนวทาง ความเชื่อ ความคิดเห็น และมุมมองที่ต่างกัน เพื่อที่จะรวบรวมข้อมูลในเรื่องเดียวกัน นั่นคือผู้วิจัยจะใช้วิธีการสังเกตควบคู่ไปพร้อมกับการซักถาม พร้อมทั้งยังศึกษาจากเอกสารอ้างอิงต่างๆ ประกอบกันไปด้วย ซึ่งถ้าข้อมูลที่ได้นั้นมีความไม่ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ผู้วิจัยจะกลับไปสังเกตและซักถามผู้ให้ข้อมูลอีกครั้งและให้ผู้ให้ข้อมูลอ่านบททวนงานที่ผู้วิจัยตีความหมาย ว่าถูกต้องตามแนวทาง ความคิด ความเชื่อ และมุมมองของผู้ให้ข้อมูลหรือไม่ ถ้าข้อมูลนั้นถูกต้องสมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลนั้นไปศึกษาและวิเคราะห์เป็นลำดับต่อไป

วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษา โดยใช้รูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) โดยการเก็บข้อมูลทั้งจากทางเอกสารตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ทั้งแบบเจาะลึกและคำถามทั่วไป เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้วจึงนำข้อมูลมาถอดเทปการสนทนาแบบคำต่อคำ (Verbatim) แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ โดยแยกเป็นส่วนต่างๆ ให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เพื่อใช้พิจารณาความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูล โดยใช้ข้อมูลจากแนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน มาวิเคราะห์ประกอบกันเพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ และเพื่ออธิบายวิธีการหรือแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์ ณ สวนผักขานเมือง เขตบางแค กรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัย

1. สภาพการณ์ท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์ สวนผักขานเมืองและสวนเกษตรใกล้เคียง พบว่ามีการเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเกือบตลอดเวลา โดยเฉลี่ยมีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวชมประมาณ 40-80 คนต่อเดือน และมีการขอถ่ายทำรายการโทรทัศน์บ้าง ประเภทนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวมีทั้งรูปแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม นักท่องเที่ยวให้ความสนใจสวนผักแห่งนี้เนื่องจากขณะขับรถยนต์ สามารถมองเห็นกิจกรรมภายในสถานที่ท่องเที่ยวและบรรยากาศโดยรอบ ประกอบกับทางภาครัฐได้ประชาสัมพันธ์ในการจัดกิจกรรมอยู่เป็นประจำ โดยการให้กลุ่มเกษตรกรนำผักและสินค้าทางการเกษตรมาจำหน่ายที่สำนักงานเขตบางแคได้ จากการศึกษาพบว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวใน สวนผักขานเมืองและบริเวณใกล้เคียง ในภาพรวม พบว่ามีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น แต่ยังไม่มากนัก มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมและท่องเที่ยวภายในสวนผัก

และบริเวณใกล้เคียง 1-2 ครั้งต่อเดือนเท่านั้น เนื่องจากสถานที่นี้เป็นสวนเกษตรที่ชาวบ้านเป็นผู้ทำกินเอง และเป็นสวนเกษตรที่เปิดให้บริการในเชิงท่องเที่ยวไม่นาน ทำให้ยังไม่เป็นที่รู้จัก ประกอบกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในประเทศไทยยังไม่เป็นที่นิยมมากนัก ถึงแม้จะมีนักท่องเที่ยวบางคนหรือบางกลุ่มทราบแต่ไม่ได้ให้ความสนใจเท่าที่ควร สาเหตุที่ทำให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติไม่สนใจที่จะเข้ามาท่องเที่ยวสวนผักซานเมืองอาจเนื่องมาจากหลายสาเหตุเช่น

1) นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เข้ามาเป็นกลุ่มทัวร์ไม่สามารถใช้เวลาได้นานในสวนเกษตรแห่งนี้ เนื่องจากเวลาต่างๆได้ถูกจัดสรรจากกำหนดการของบริษัททัวร์ไว้หมดแล้ว ทำให้การมาท่องเที่ยวบางกิจกรรมต้องรีบเร่งและถูกตัดออกไปในบางรายการท่องเที่ยว

2) นักท่องเที่ยวชาวไทยยังไม่ทราบว่าสวนเกษตรแห่งนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและเรียนรู้คนสวนใหญ่ที่เข้ามาที่สวนเกษตรแห่งนี้เพื่อซื้อสินค้าทางการเกษตรเท่านั้น

3) ไม่มีการประชาสัมพันธ์เพื่อแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ประชาชนรับทราบเท่าที่ควร จากปัญหาที่กล่าวมาจนถึงแม้ว่าการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะได้รับความสนใจเฉพาะกลุ่มเท่านั้น แต่ก็ยังได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆที่สังเกตเห็นถึงผลประโยชน์จากการเกษตร จึงได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งคนมาศึกษาดูงานที่สวนผักซานเมืองแห่งนี้ของผู้ตลอดเวลา

2. ปัญหา อูสรรค และข้อจำกัดในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวสวนผักซานเมือง

2.1 ชาวเกษตรกรไม่ใช่เจ้าของที่ดินโดยตรง ส่วนใหญ่ต้องเช่าที่ดินจากเจ้าของหรือนายหน้าที่ดิน สวนผักซานเมืองเองก็ประสบปัญหาเรื่องที่ดินทำกินที่ไม่ใช่ของเกษตรกรโดยตรงเช่นเดียวกัน ซึ่งปัจจุบันเกษตรกรในสวนผักซานเมืองต้องเช่าที่ดินแห่งนี้จากเจ้าของที่อื่นที่หนึ่ง ความไม่แน่นอนนี้ เป็นปัญหาที่ทำให้ภาครัฐไม่สามารถสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณให้สวนเกษตรแห่งนี้ได้อย่างเต็มที่ เพราะไม่รู้ว่ามีเมื่อหมดสัญญาเช่าเจ้าของเดิมจะนำที่ดินไปทำอะไรต่อไป ทำให้เกษตรกรต้องรับภาระในการจัดหางบประมาณในการพัฒนา บำรุงซ่อมแซมและบริหารจัดการด้วยตัวเอง

2.2 เกษตรกรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวสวนผักซานเมืองยังขาดความรู้ความเข้าใจในระบบการท่องเที่ยว ซึ่งระบบการท่องเที่ยวยังมีส่วนประกอบในด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การตลาด และการบริการภายในแหล่งท่องเที่ยว ทั้งสามส่วนนี้จำเป็นต้องสัมพันธ์กัน จึงจะเป็นตัวบ่งบอกถึงความสำเร็จในด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวได้ แต่เกษตรกรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวนี้เลือกพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้โดดเด่น แต่ยังไม่พัฒนาในเรื่องของการตลาด และการบริการภายในแหล่งท่องเที่ยวควบคู่กันไปด้วยกัน เนื่องมาจากการตลาด เกษตรกรขาดโอกาสและขาดการสนับสนุน ในการประชาสัมพันธ์เพื่อบอกกล่าวการท่องเที่ยวประกอบกับเกษตรไม่มีงบประมาณหรือกำลังพอที่จะทำให้แหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้มีความน่าสนใจ ส่วนการบริการในแหล่งท่องเที่ยวนี้ เกษตรกรคิดว่าการบริการแบบพื้นบ้านที่บริการอยู่ เพียงพอแล้ว ซึ่งไม่ได้ต้องการปรับปรุงการบริการ บรรยากาศ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรอบเพื่อให้รองรับนักท่องเที่ยวให้ดีขึ้น ในบางครั้งนักท่องเที่ยวไม่มีโต๊ะนั่งต้องยืนรับประทานอาหารหรือยืนสนทนากัน นอกจากนี้เกษตรกรยังขาดทักษะในการจัดการและการบริหารงานด้านการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้แหล่งท่องเที่ยวสวนผักซานเมืองไม่พัฒนาและประสบผลสำเร็จในขณะนี้ ผลที่เกิดจากการท่องเที่ยว หลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องยังมองว่าการท่องเที่ยวจะสร้างรายได้ให้โดยตรง แต่ในความเป็นจริงการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมเสริมจากการผลิตทางการเกษตรเท่านั้น ซึ่งรายได้จะมาจากการจำหน่าย

ผลผลิตและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรซึ่งถือว่าเป็นผลพลอยได้จากการทำงานของเที่ยวให้กับเกษตรกรในกลุ่ม

2.3 ขาดงบประมาณสนับสนุน สิ่งนี้คืออุปสรรคที่สำคัญทำให้การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวสวนผักซานเมืองไม่สามารถดำเนินไปได้ด้วยดีคือ ไม่มีงบประมาณที่จะนำมาบริหารจัดการเพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวมีความพร้อมในการบริการนักท่องเที่ยว เนื่องจากสำนักงานเขตบางแคได้ให้กลุ่มเกษตรกรในสวนผักซานเมืองบริหารจัดการกันเอง แต่ทางกลุ่มเกษตรกรสวนผักซานเมืองก็ยังไม่สามารถหางบประมาณมาใช้บริหารจัดการได้ ขณะนี้ทางสวนผักซานเมืองมีรายได้จากการท่องเที่ยวเฉพาะการจำหน่ายสินค้าและผลผลิตทางการเกษตรเท่านั้น ซึ่งรายได้ส่วนนี้เมื่อหักค่าใช้จ่ายเรียบร้อยแล้วก็เพียงพออยู่พอกินของเกษตรกรเท่านั้น ซึ่งถ้าเกิดมีการซ่อมแซมหรือใช้ในการสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวในด้านอื่นๆ ทางเกษตรกรจะต้องทำการออกค่าใช้จ่ายกันเอง

2.4 ปัญหาด้านบุคลากร ในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรนี้ ทางสำนักงานเขตบางแคได้รับผิดชอบโดยการจัดอบรมบุคลากรทางการท่องเที่ยว โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ภาครัฐและเกษตรกร ซึ่งขณะนี้พบว่าภาษาเป็นปัญหาหลักทางการท่องเที่ยวเนื่องจาก การท่องเที่ยวประเภทเชิงเกษตรนี้ได้รับความสนใจจากชาวต่างชาติมาก ประกอบกับทางรัฐบาลให้การสนับสนุนในการผสมการท่องเที่ยวลงไปในการทำเกษตร ทำให้มีชาวต่างชาติสนใจเข้ามาศึกษาดูงาน คว้าวิถีชีวิต การทำการเกษตรแบบดั้งเดิม เพิ่มมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันเกษตรกร หรือเจ้าหน้าที่รัฐไม่สามารถสื่อสาร กับชาวต่างชาติได้นัก ทำให้รายได้ที่จะได้จากการขายสินค้าหรือผลผลิตอื่นๆ ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังเท่าที่ควร สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยนั้นก็มีผู้สนใจที่จะท่องเที่ยวเชิงเกษตรมากขึ้น โดยส่วนใหญ่เป็นการท่องเที่ยวแบบเป็นกลุ่ม การศึกษาดูงานจากหน่วยงานราชการอื่นๆ เกษตรกรจากที่อื่น และบุคคลทั่วไป

2.5 การประสานงานและความร่วมมือระหว่างองค์กร หน่วยงานจากทางภาครัฐที่รับผิดชอบในการประสานงานและดูแลสวนผักซานเมืองมี 2 หน่วยงานหลักๆคือ 1.สำนักงานเขตบางแค และ 2.กรมส่งเสริมการเกษตร นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานอื่นๆที่ให้การสนับสนุนสวนผักซานเมือง ทางสำนักงานเขตบางแคจะขอความร่วมมือไปยังกรุงเทพมหานครในการนำเสนอ โฆษณาประชาสัมพันธ์สวนเกษตรแห่งนี้ ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ทางกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในสวนผักซานเมืองก็จะนำผลผลิตทางการเกษตรไปร่วมจำหน่ายสินค้าในงานต่างๆ ที่หน่วยงานจัดขึ้น ส่วนกรมส่งเสริมการเกษตรจะเข้ามาให้ความรู้และเทคนิครวมถึงเทคโนโลยีใหม่ๆแก่เกษตรกรเพื่อนำไปใช้ แต่มั้งหมคนั้นก็ยังไม่ถือว่าประสบความสำเร็จมากนักเพราะยังไม่มีหน่วยงานที่เข้ามาดูแลสวนผักซานเมืองโดยตรง ทำให้การประชาสัมพันธ์และการประสานงานระหว่างองค์กรยังไม่มีอย่างต่อเนื่องมากนัก

3. แนวทางการบริหารจัดการสวนผักซานเมืองและพื้นที่ใกล้เคียง

3.1 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการภายในสวนผักซานเมืองและพื้นที่ใกล้เคียง

1) ควรเสนอโครงการปรับปรุงหรือขยายถนนทางเข้าสวนผักซานเมืองและบริเวณรอบๆให้รถขนาดใหญ่รับส่งนักท่องเที่ยวเข้าออกพื้นที่ได้โดยสะดวก เพิ่มป้ายบอกสถานที่ท่องเที่ยวให้ชัดเจน เพื่อที่นักท่องเที่ยวจะได้รับทราบถึงการ เดินทางและรู้ตำแหน่งที่ตั้งของสวนผักซานเมืองได้ถูกต้อง

2) เมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวภายในสวนผักซานเมือง เกษตรกรควรเพิ่มผลผลิตหรือสินค้าทางการเกษตรให้มากกว่านี้เพื่อที่จะเป็นทางเลือกให้นักท่องเที่ยวได้เลือกซื้อสินค้ามากขึ้น

3) การบริการนำเที่ยวหรือนำบรรยายความรู้ต่างๆ ทางสวนผักควรประสานงานกับไกด์ท้องถิ่นเพื่อให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวอื่น ๆ ในบริเวณใกล้เคียงให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ตัดสินใจในการท่องเที่ยวต่อไป

3.2 ด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

1) บริเวณสวนผักขานเมืองควรได้รับการปรับปรุงและเพิ่มพื้นที่จอดรถ ควรมีที่หรือบริเวณว่างให้นักท่องเที่ยวได้จอดรถอย่างเป็นระเบียบซึ่งบริเวณโดยรอบสวนผักขานเมืองยังมีพื้นที่ว่างขนาดใหญ่อยู่จึงน่าจะทำการติดต่อขอเช่าที่เป็นครั้งคราว เพื่อบริการจอดรถให้นักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ

2) ควรเพิ่มที่นั่งพักผ่อนและห้องน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อให้รองรับนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น

3) ควรติดตั้งไฟส่องสว่างให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มแสงสว่างในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวและเพิ่มความปลอดภัยสำหรับท่องเที่ยว

3.3 ด้านการบริหารจัดการสวนผักขานเมืองและแหล่งท่องเที่ยวพื้นใกล้เคียง

1) ควรมีการจัดเก็บค่าเข้าชมจากนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว โดยการกำหนดอัตราค่าเข้าชมที่เป็นมาตรฐาน ที่ทุกภาคส่วนยอมรับได้

2) การรักษาภูมิลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว ควรตั้งกฎระเบียบให้แน่นอนและเป็นไปตามหลักสากล โดยประชุมหารือกันในกลุ่มเกษตรกร และขอคำปรึกษาจากทางภาครัฐ

3) การบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยว เป็นหน้าที่ของเกษตรกรทุกคน กลุ่มเกษตรกรและชาวบ้านบริเวณใกล้เคียงต้องร่วมมือและช่วยกันดูแล

4) การรักษาความปลอดภัย อยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ อาสาสมัครป้องกันภัย และชาวบ้านช่วยดูแล

สรุปได้ว่า ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนถึงแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวสวนผักขานเมืองนั้น ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการแก้ปัญหา และพัฒนาเป็นไปตามแนวทางเดียวกัน เพราะคนในพื้นที่มองเห็นถึงปัญหาและร่วมมือกันพัฒนาง่ายกว่าคนนอกพื้นที่ ดังที่ เบนจอร์ เปงหลวง (2554) ได้วิจัยเรื่องการศึกษารูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวิทยากรณีศึกษาสถานที่ท่องเที่ยวตำบลร้องวัวแดง การฟื้นฟูป่าดงปงไห้วให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยมีส่วนร่วมของผู้คนภายในชุมชน มีการบริหารจัดการเพื่อแบ่งหน้าที่ให้ชาวบ้านได้ดูแลรักษาสถานที่ท่องเที่ยวและป่าไม้บริเวณโดยรอบหมู่บ้าน จะเห็นได้ว่าสมาชิกภายในพื้นที่มีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้เพิ่มขึ้นจากเดิม ทั้งนี้ทั้งนั้น เป็นการรวมกลุ่มเพื่อสร้างความเข้มแข็งขององค์กรโดยมีผลประโยชน์ร่วมกัน

อภิปรายผลการวิจัย

การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวสวนผักขานเมืองนั้นยังไม่ประสบผลสำเร็จมากนักเนื่องจากเกษตรกร เจ้าหน้าที่จากภาครัฐ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยังไม่เข้าใจถึงกระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยว และระบบการท่องเที่ยวว่าควรจะดำเนินการอย่างไร และเดินไปในทิศทางไหน ดังที่ บุญจริก ผลบุญเจริญชัย (2553) กล่าวว่า โดยทั่วไปแล้ว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง การสร้างหรือปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวที่แต่เดิมเป็นพื้นที่ที่ไม่น่าสนใจให้มีความน่าสนใจยิ่งขึ้น สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ โดยมีองค์ประกอบ

ในการพัฒนา คือ ความต้องการและความคิดเห็นของผู้มาท่องเที่ยว ประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ รวมไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยว

สวนผักขานเมืองหากได้รับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แบบยั่งยืนและการมีส่วนร่วมของประชาชน จะประสบผลสำเร็จเป็นอย่างมากเพราะทรัพยากรการท่องเที่ยวของสวนผักขานเมืองมีศักยภาพที่สูงโดยเฉพาะจุดเด่นด้านการประกอบอาชีพเกษตรกรรมแบบดั้งเดิม ปลูกผักปลอดสารพิษ หากเกษตรกรในสวนผักขานเมืองจัดให้มีแผนการท่องเที่ยว และประสานงานกับหน่วยงานราชการให้นำเสนอจุดเด่นของสวนผักขานเมืองต่อสังคมภายนอก จะส่งผลต่อการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นกับสวนผักขานเมืองและชุมชนรอบข้างอย่างแน่นอน ในขณะที่เดียวกันต้องมีแผนการรับรองจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิมและนักท่องเที่ยวที่จะเพิ่มจำนวนมากขึ้นในอนาคต เพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ โดยเฉพาะต้องให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวในรูปแบบของสื่อต่างๆ ตลอดจนการอธิบายของมัคคุเทศก์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความรู้ความเข้าใจและได้รับความเพลิดเพลินพร้อมทั้งสร้างจิตสำนึกในด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติ วิถีชีวิตดั้งเดิม และสิ่งแวดล้อมให้กับนักท่องเที่ยวด้วย หากนักท่องเที่ยวเกิดความตระหนักเห็นถึงคุณค่าหรือคุณประโยชน์ของแหล่งท่องเที่ยววันนั้นๆ นักท่องเที่ยวก็จะมีความระมัดระวังในการท่องเที่ยวไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือวิถีชีวิตของชุมชนนั้นด้วย

ส่วนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวสวนผักขานเมืองนั้นส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ทรัพยากรธรรมชาติ วิธีการทำการเกษตรแบบดั้งเดิม ซึ่งนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวสวนเกษตรแห่งนี้สามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางการเกษตรที่ทางสวนผักขานเมืองจัดเตรียมไว้ให้ เช่นการเก็บผักสดใหม่จากแปลงผัก การหมักปุ๋ยเป็นขี้ไส้เดือน การเปลี่ยนน้ำคลองให้สามารถนำกลับมาอุปโภคบริโภคได้เป็นต้น กิจกรรมพวกนี้เป็นการพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ทำให้คนในชุมชนได้เรียนรู้การทำงานร่วมกัน รู้จักปกป้องทรัพยากรของชุมชนให้คงอยู่กับชุมชน หรือเกิดความเสื่อมสลายให้ช้าที่สุด หากสวนผักขานเมืองสามารถรักษาเอกลักษณ์ของตนเองไว้ได้จะทำให้สวนเกษตรแห่งนี้และชุมชนรอบข้างสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยไม่ต้องรอรับความช่วยเหลือจากทางภาครัฐในทุกๆเรื่อง แต่รัฐจะเป็นผู้เข้ามาช่วยเหลือในส่วนที่ขาดหายไป ซึ่งจะทำให้สวนผักขานเมืองและชุมชนโดยรอบ กลายเป็นชุมชนที่เข้มแข็งและนำอนุรักษ์ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้ในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการท่องเที่ยว การใช้ภาษา แก่เกษตรกรและผู้อาศัยบริเวณชุมชนโดยรอบ เพื่อให้เข้าใจถึงแนวทางในการปฏิบัติงาน การดำเนินงาน และการติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติ อย่างไรก็ตามถ้าบุคลากรเหล่านี้ไม่มีความรู้ความสามารถที่เพียงพอ ก็เป็นการยากที่จะมีการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางการเกษตรที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวได้
2. เรื่องที่ดินทำกิน เกษตรกรไม่ใช่เจ้าของที่ดินโดยตรง ปัญหานี้ควรให้ทางหน่วยงานจากภาครัฐเข้ามาแก้ไขโดยด่วน ซึ่งอาจจะเป็นตัวกลางในการติดต่อขอเช่าที่ดินในระยะเวลาที่นานขึ้น หรือวางแนวทางแก้ไขปัญหานี้อีกในอนาคต ซึ่งถ้าปัญหานี้ไม่ได้รับการแก้ไข ในวันข้างหน้าก็จะไม่มีที่ดินทำกินให้เกษตรกรเหลืออยู่อีกเลย
3. ต้องมีการวางแผนเพื่อจัดการระบบการท่องเที่ยวภายในสวนผักขานเมือง เพื่อให้เป็นการท่องเที่ยว

เที่ยวแบบครบวงจร ประกอบกับกับการให้ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ให้นักท่องเที่ยวสนใจอยากมาท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นหลัก การจัดเตรียมสถานที่สำหรับศึกษาดูงานและเดินเที่ยวชมพื้นที่โดยรอบ การจัดกิจกรรมการแสดงต่าง การจัดจำหน่ายของที่ระลึก โดยต้องวางแผนการเชื่อมแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้เคียง เข้าไว้ในโปรแกรมท่องเที่ยวเดียวกัน ให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางท่องเที่ยวทั้งหมดได้อย่างต่อเนื่องไม่ติดขัด

4. ภาครัฐต้องให้การสนับสนุนและพัฒนาผลผลิตทางการเกษตร หรือสินค้าแปรรูปจากผลผลิตทางการเกษตรให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพสูง เป็นที่ยอมรับตามหลักสากล แข่งขันกับตลาดภายนอกได้ เสริมสร้างให้กลุ่มเกษตรกรเข้มแข็ง สามารถจำหน่ายผลผลิตและสินค้าต่างๆจากสวนเกษตร และขยายช่องทางการจัดจำหน่ายได้

5. ต้องมีการพัฒนาปรับปรุงอาคาร สถานที่เพื่อรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่กำลังจะเพิ่มมากขึ้น โดยการจัดเตรียมบุคลากร สถานที่จอดรถ ห้องสุขา เฝิงหรืออาคารหลบฝน ให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจ ของเกษตรกร ชาวบ้านที่อาศัยโดยรอบ และนักท่องเที่ยว ในการท่องเที่ยวสวนผักในเมือง เพื่อที่จะใช้เป็นข้อมูลให้ทางเกษตรกร ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรต่อไป

2. ควรศึกษาถึงแหล่งท่องเที่ยวประเภทอื่นๆโดยรอบพื้นที่เขตบางแค ทั้งทางบกและทางน้ำ เพื่อเชื่อมโยงระหว่างสวนผักในเมืองและแหล่งท่องเที่ยวอื่นโดยรอบ เพื่อเพิ่มจุดท่องเที่ยวที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว

เอกสารอ้างอิง

- บุญทริก ผลบุญเจริญชัย. (2553). แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เบญจพร แปงหลวง. (2554). การศึกษารูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวิทยากรณีศึกษาสถานที่ท่องเที่ยวตำบลร่องวัวแดง. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตบางแค. (2557). ข้อมูลนำเสนอคณะกรรมการการท่องเที่ยวและกีฬา ชุดที่ 7. สำนักงานเขตบางแค: ผู้แต่ง.
- ภาควิชาเทคนิคเกษตร. (2554). ท่องเที่ยวเกษตร Agrotourism Retrieved. คณะเทคโนโลยีเกษตรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 2554. สืบค้นเมื่อ มิถุนายน 21, จาก http://www.kmitl.ac.th/agritech/nutthakom/04090035_2202/multiweb/agrotour/index.htm.
- สุภาศักดิ์ จันทวานิช. (2555). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 20). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัญมณี พรหมมีชัย. (2554). การวิเคราะห์องค์ประกอบการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. วิทยาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการตลาด คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.